

[Maisted]

den samme vildfarelse som jeg, nemlig at det radikale venstre sammen med fremskridtspartiet og regeringspartierne udgjorde et flertal for dette ændringsforslag. Ellers ville han slet ikke være sin opgave voksen, og det tror jeg ikke hr. Bernhard Baunsgaard mener kan være tilfældet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 158:

*Forslag til lov om konto for ophavsmænd.
(Lempelig skattemæssig behandling af kunstnere).*

Af Lykketoft (S) m.fl.

(Fremsat 18/2 83).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foighel):

Det lovforslag, som socialdemokratiet har fremsat, går ud på, at den, som har ophavsret til et litterært eller kunstnerisk værk, kan indsætte en del af årets indkomst ved litterær eller kunstnerisk virksomhed på en særskilt konto. Dette beløb skal være fradragsberettiget i indbetalingsåret. Beskatningen skal derefter finde sted, efterhånden som pengene hæves, dog senest efter 5 års forløb.

Fradrag skal efter lovforslaget kun gives, i det omfang det indbetalte beløb udgør mindst 16.000 kr. og den skattepligtige indkomst i fradragsåret samtidig overstiger de samlede indtægter som ophavsmand i nogen af de to nærmest foregående indkomstår med mindst 50 pct. Fradraget kan endvidere ikke

være større, end at den skattepligtige indkomst efter fradraget andrager mindst 70.000 kr.

Det lyder indviklet, og det er indviklet. Det fremgår imidlertid af bemærkningerne, at formålet med lovforslaget er at lette vilkårene for kunstnere.

Lad mig indledningsvis sige – og det vil jeg meget gerne understrege – at regeringen har stor forståelse for nødvendigheden af at bedre kunstnernes vilkår, idet det er vores ønske yderligere at fremme vort kulturliv. Spørgsmålet er blot, om skattelovgivningen er det rette område at gennemføre disse initiativer på. Jeg har bemærket, at den tidligere skatteminister ikke i den tid, hvor han var minister, fremsatte et lovforslag om dette problem, som faktisk er et meget vanskeligt, men også et meget alvorligt problem.

Der er mange vanskeligheder. Det vil f.eks. næppe være muligt overhovedet at lave en afgrænsning, således at det kun er kunstnere i ordets egentligste forstand, der får den foreslåede mulighed for skattelempelser, men det er vanskeligheder, som vi måske kan afhjælpe, hvis der er god vilje i udvalget.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at kunstnerne kan have stærkt svingende indtægter og dermed blive ramt af progressionen i vort nuværende skattesystem. Jeg skal i denne forbindelse blot minde om, at der allerede i dag i lov om særlig indkomstskat § 17, stk. 1, findes en skattemæssig lempelsesregel for bl.a. kunstnere. Kunstnerne er således allerede i et vist omfang tilgodeset i skattemæssig henseende.

Jeg finder ikke dette lovforslag hensigtsmæssigt til løsning af problemerne, men jeg erkender, at der for den gruppe, som det omfatter, findes særlige problemer. Jeg vil gerne være med til et arbejde, hvor man muligvis kan finde frem til en hensigtsmæssig form for støtte til netop denne gruppe, og jeg ser frem til disse drøftelser i folketingets skatte- og afgiftsudvalg.

Gammelgaard (KF):

Det konservative folkeparti er tilhænger af, at vort kulturliv fremmes, og at vore kunstnere har rimelige vilkår. Spørgsmålet er imidlertid, om en sådan støtte skal ske via skattelovgivningen. Vi vil gerne se nærmere på det socialdemokratiske forslag i skatte- og

[Gammelgaard]

afgiftsudvalget og overveje de forskellige problemer, som det rejser.

Hvis man f.eks. som kriterium for den pågældende skattelempe bruger, at kunstneren skal være ophavsretsindehaver til et eller flere værker, går man jo langt ud over, hvad man forstår ved kunstnere i egentlig forstand; og dermed vil den kreds, som i givet fald vil få denne skattelempe, være meget bred.

Hertil kommer, at der jo er mange andre end lige dem, der nævnes i lovforslaget, som har svingende indtægter. Hele den problemstilling kræver i høj grad en kulegravning og nærmere diskussion, som kan ske i udvalget.

I øvrigt vil jeg gerne gøre opmærksom på, at der allerede i dag findes regler, der netop har til hensigt at lempe beskattningen af kunstnere med en stærkt svingende indkomst, og det er da muligt, at disse regler også fortsat kan virke udmærket, og at disse regler måske kan udvides og forbedres.

Vi vil gerne se på hele problemstillingen i skatte- og afgiftsudvalget på baggrund af det fremsatte socialdemokratiske forslag.

Anders Poulsen (V):

Jeg har ikke særlig mange bemærkninger til det fremsatte lovforslag. Det er temmelig specifikt i sin udformning. Fra venstres side finder vi god anledning til at sige, at netop en lettelse af kunstneres vilkår er et udmærket motiv. Fremme af kulturlivet i samfundet er i sig selv en god sag. Om det skal ske på den foreslåede måde, kan vi se nærmere på under udvalgsarbejdet.

Der er måske også grund til at nævne enkelte sider af den tekniske udformning af lovforslaget, bl.a. dette, at der skal være tale om et minimumsindskud på 16.000 kr. I øvrigt er der nogle af de konstruktioner, der findes enkelte steder i lovforslaget, som måske kunne løses teknisk mere hensigtsmæssigt. Det vil vi gerne se nærmere på i udvalget.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Det tegner til at blive en meget interessant debat. Foreløbig har vi haft to af regeringspartierne på talerstolen, deriblandt ministeren, som siger, at man går meget kraftigt ind for at styrke dansk kulturliv, men det er ikke sikkert, det lige skal være på denne måde. Jeg vil gerne spørge: hvordan så? For jeg er

helt sikker på, at der vil være partier her i folketinget, der vil støtte regeringen i og vil være med til at danne et flertal, sådan at vi kan få styrket kulturlivet her i landet. Jeg synes, vi sammen med regeringspartierne skal gennemgå kulturministerens budget. Så kan vi se, hvilke konti vi skal have hævet på dette felt, hvis det nu ikke skal ske igennem skatteforslag. Jeg synes, det er et meget udmærket lovforslag, og i SF er vi meget enige i de intentioner, der ligger heri. Vi vil nemlig også gerne styrke dansk kulturliv og ikke mindst kunstnerne, fordi vi ved, at mange af dem er i en meget vanskelig situation. Det gælder naturligvis ikke alle, men mange kunstnere er i en meget vanskelig situation, og nogle er det specielt, fordi deres indkomst varierer meget. Derfor er det udmærket, at indkomsten på denne måde kan udignes over flere år, sådan at der kan betales en mere rimelig skat ud fra indtægten over en årække.

Vi ser et problem i forbindelse med lovforslaget, nemlig spørgsmålet om afgrænsning. Jeg er ikke sikker på, at ophavsretsloven er tilstrækkelig præcis til at afgrænse, hvad man forstår ved en ophavsmand – eller -kvinde skulle jeg måske tilføje. Jeg er ikke sikker på, at man kan afgrænse, om det også gælder f.eks. free-lance journalister eller arkitekter. Og hvordan forholder det sig med forholdet mellem skønlitteratur og faglitteratur, hvis det skal være kunstneriske udfoldelser, der er tale om her? Er faglitteratur kunstnerisk, eller er det en anden ophavsret, man tænker på i den forbindelse? Jeg tror, det bliver vanskeligt. For os er det i hvert fald vanskeligt, men det er noget af det, vi kan se på i udvalget.

Det er også muligt, der er nogle af beløbsgrænserne, vi skal se på.

Som sagt er vi meget enige i intentionerne, men vil gerne bore lidt i det.

Ove Jensen (FP):

Lovforslaget går ud på, at den almindelige skatteprogression ikke skal gælde for kunstnere. Hvorfor i alverden skal skatteprogressionen ikke gælde for kunstnere, når den gælder for alle andre? Der kunne nævnes i snevejs af eksempler på erhvervsdrivende, som har indtægter, der er lige så store og svingende som kunstnernes. Bare for at tage det mest enkle og mest forståelige, kan en land-

[Ove Jensen]

mand have en god høst og dermed en stor indtægt det ene år. Det næste år har han en dårlig høst og dermed en lav indtægt. Der ville være absolut lige så megen begrundelse for, at lovforslaget skulle gælde for ham.

Fremskridtspartiet afviser lovforslaget. Vi er tilhængere af skattelettelser, men ikke for en bestemt gruppe.

Emmert Andersen (CD):

Den kendsgerning, at nogle mennesker, herunder måske i særlig grad kunstnere, af og til opnår store indtægter, der afviger væsentligt fra normalindtægten, kan nok give anledning til nogle overvejelser. At kunne få beskattet denne indtægt over 5 år vil selvfølgelig for disse mennesker være en fordel. Om det skal gøres på den foreslåede måde, må vi diskutere i udvalget. F.eks. kunne jeg godt tænke mig at diskutere, om beløbene ikke skulle frigives i lige store dele, om det kan lade sig gøre at indsatte på kontoen inden for 5 års perioden, om grænserne er de rigtige, osv. osv. Men lad os se på det i udvalget.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det har allerede været nævnt, men jeg skal da lige gentage det, at det princip, der ligger bag ved dette skatteforslag, er, at mennesker med svingende indkomst skal kunne udjævne disse svingninger, sådan at de ikke bliver ramt af progressionen. Der er også tidligere stillet spørgsmålet: hvorfor er det kun 200 mennesker i Danmark, der skal være fri for denne svingende beskatning, hvorfor gøres det ikke mere almindeligt?

Vi vil gerne se på dette lovforslag i udvalget, men umiddelbart let tilgængeligt er det ikke. Jeg kan bare nævne, at følgende betingelser skal være opfyldt: der skal være fradragsret for en del af indtægten som ophavsmand. Det er en forudsætning, at årets indtægt som ophavsmand er mere end 50 pct. større end den største af indtægterne som ophavsmand de to foregående år. Fradraget kan højst være $\frac{2}{3}$ af årets indtægt som ophavsmand. Desuden er det en betingelse for fradraget, at fradraget opgjort efter de øvrige regler mindst er et beløb på 20.000 kr. i 1983-niveau. Man kan ikke få fradrag, der bringer den skattepligtige indkomst ned under 85.000 kr. i 1983-niveau. Det fradragne beløb indsattes på en særlig konto. Udtræk skal ske inden for en 5-årig periode. Midler-

ne fra en ophavsmandskonto føres til indtægt i den takt, de trækkes ud, og kan ikke én gang til betragtes som ophavsmandsindkomst og give adgang til fradrag. Udtrækkene skal mindst være af størrelsesordenen 5.000 kr. Fradrag kan første gang ske på grundlag af indkomstopgørelsen for 1983.

Det bliver ikke et nemmere skattesystem, vi får at arbejde med, når dette er gennemført. Men vi ser på det i udvalget.

Wilhelm (VS):

Socialdemokratiets lovforslag rammer efter vores mening et reelt problem. Der er forfattere – måske ikke de allerede etablerede, men de, der har et gennembrud – som et enkelt år får en ganske ekstraordinær indkomst efter at have arbejdet og suget på labben i årevis og måske kommer til det igen. Der er malere, som måske kun har basis for at holde salgsudstilling hvert tredje år. Der er billedhuggere, der afleverer et stort arbejde, og som ikke normalt vil kunne få forskudsbetaling under udførelsen af arbejdet. Det er klart, at der er et reelt problem her. Vi vil derfor se med megen velvilje på socialdemokratiets forslag.

Hvad det var for allerede eksisterende lempelsesmuligheder, skatteministeren henviste til, må jeg erkende min uvidenhed om, men dem vil vi da også se på for at finde ud af, om de imødegår disse problemer. At der er afgrænsningsproblemer, er nok utvivlsomt. Dem vil vi også prøve at være med til at løse.

Samtidig må jeg sige til hr. Ove Jensen, at det ikke er rigtigt, når han påstår, at kunstnere efter dette forslag ikke skal være omfattet af den almindelige skatteprogression. Jo, det skal de sandelig, hvis deres indtægt år efter år er så høj, at de af den grund skal være omfattet af den.

Hr. Ove Jensen siger, at der er andre samfundsgrupper – han nævnte landmænd – der bliver ramt af progressionen, fordi deres indkomst er svingende. Det er ikke rigtigt, for de har jo den overførelsesmulighed, som gælder for selvstændige erhvervsdrivende.

Omvendt vil vi gerne i skatteudvalget søge afklaret, hvorvidt alle de efter min mening udmærkede betingelser, som socialdemokratiet her opstiller, også gælder i forbindelse med den anden lov, man allerede har for de selvstændige erhvervsdrivende. Gælder det også for dem, at de kun må bruge forskyd-

[Wilhelm]

ningen af indkomsten til en rimeligere skatteudligning, hvis den overstiger 50 pct. af de foregående 2 års indtægt, at de højst må forskyde $\frac{2}{3}$, at det forudsættes, at de har 105.000 kr. tilbage – for det er det jo i realiteten, når man skal have de 85.000 kr. og mindst skal forskyde 20.000 kr. – osv.? Gælder disse betingelser også for de andre, som socialdemokratiet direkte henviser til og siger at dette lovforslag skal ses på baggrund af? Det vil vi søge at få belyst under udvalgsarbejdet.

Der ligger altså et reelt problem her, som socialdemokratiets lovforslag tager sigte på, og vi er velvillige over for at finde en løsning på det problem.

Arne Bjerregaard (KrF):

Vi er enige i, at der kan være problemer for en del mennesker i dette samfund, fordi indkomsten er svingende fra år til år. Vi ved, at det især gør sig gældende for kunstnere, men vi må erkende, at der også kan være andre samfundsgrupper, som har de samme problemer.

Derfor kan man vel spørge om det er berettiget at indskrænke lovforslaget til kun at omfatte kunstnerne, om det ikke også skal gælde andre grupper, som har de samme problemer.

For almindelige lønmodtagere er der ikke de problemer, som her søges løst. Derfor mener vi, det må være muligt at afgrænse området til de mennesker, som har den svingende indkomst, og måske lave en ordning, hvorefter de ikke bliver ramt så hårdt af vores progressive beskatning.

I øvrigt vil jeg sige, at hvis vi laver et proportionalsskattestræk hele vejen op, har vi løst problemet. Så vidt jeg har forstået hr. Lykketoft, er det noget, som hr. Lykketoft arbejder med, og det er da noget, vi andre også gerne ser realiseret hen ad vejen. Så var vi fri for at skulle løse problemet på den indviklede måde, som hr. Lykketoft foreslår her.

Men vi ser på det i udvalget.

Lykketoft (S):

Jeg skal takke for en overvejende velvillig modtagelse, om ikke af lovforslaget i alle detaljer, så af intentionerne. Det er også alt, hvad jeg kunne tænke mig overhovedet at bede om. Jeg vil ikke påstå, at vi med ud-

formningen af dette lovforslag har lavet den rigtige løsning, men når vi har fremsat det som lovforslag, er det, fordi vi syntes, problemstillingen var påtrængende og værd at få drøftet, og mente, det var meget godt at have et udgangspunkt for at drøfte den.

Jeg har personlig været i tvivl om, hvorvidt det var rimeligt at prøve at løse problemet som et skattepolitisk problem. Det er vi altså kommet med et bud på med udgangspunkt i den lov, der faktisk eksisterer i Sverige.

Når vi endte med at mene, at der var behov for en skattepolitisk løsning på dette område, hænger det sammen med, at der er tale om en gruppe borgere, hvis vilkår egentlig bedst kan sammenlignes med de selvstændige erhvervsdrivendes, men som det ville være akavet eller umuligt at sætte på selskabsform. Derfor kan det være ønskeligt at give dem en skatemæssig behandling, der i hvert fald i et vist omfang ligner den, man kan få, hvis man kan bruge selskabsformen.

Jeg vil ikke udelukke, at det, som ministeren var inde på, er lige så fremkommeligt, nemlig at se på den nuværende lov om særlig indkomstskat, § 17, stk. 1. Vi kan måske udvide anvendelsesområdet for den lempelsesregel, der findes dér, eller ændre dens formulering, så den kan løse nogle af de samme problemer.

Jeg synes, vi skal give os tid til at kigge ordentligt på det i udvalget, ligesom vi selvfølgelig, som fru Marianne Bentsen-Pedersen var inde på det, skal kigge på, om vi har en tilstrækkelig klar afgrænsning af, hvad det er for en indkomst, det drejer sig om, og dermed hvilke mennesker der i givet fald skal være omfattet af en skatemæssig lempelse.

Til hr. Wilhelms bemærkninger vil jeg bare sige, at det er klart, at man ikke kan lave det her som en egentlig selskabsbeskatning. Jeg har lagt vægt på, at bestemmelsen fik en udformning, så det var forholdsvis få, der ville kunne benytte sig af den, og at det kun var i tilfælde, hvor der virkelig var tale om meget store udsving i beskatningen. Når vi har en undergrænse på 105.000 kr., hænger det sammen med, at problemet faktisk ikke er relevant for de mennesker, der ikke rammes af progressionen. Hvis de hele tiden holder sig inden for første trin på skatteskaalen, har de ikke noget behov for en udjæv-

[Lykketoft]

ning af indkomsten. Derfor er det ikke relevant.

Til hr. Arne Bjerregaard til allersidst. Det er klart, at man kan løse vældig mange problemer ved at gennemføre en fuldstændig proportionalbeskatning, bl.a. dette problem. Men man skaber immervæk visse fordelingsmæssige problemer, hvis man fjerner de 9 mia kr., der ligger i skatteproportionen, uden nogen form for udsagn om, hvor pengene så skal hentes, og hvem der skal bære byrderne. Dette forslag er af væsentlig mere begrænset rækkevidde end hr. Arne Bjerregaards tanker.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Mette Madsen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Markedsudvalget (21/3 83):

Udtræder: Collet (KF)

Nyt medl: Steffensen (KrF)

Udtræder: Henning Andersen (KF)

Ny stedf.: Collet (KF)

Udtræder: Tang Sørensen (FP)

Nyt medl: Halvgaard (FP)

Udtræder: Halvgaard (FP)

Ny stedf.: Tang Sørensen (FP).

Udvalget angående begrænsning af importen af varer fra Sovjetunionen (L 168) (22/3 83):

Udtræder: Inge Krogh (KrF)

Ny stedf.: Steffensen (KrF)

Uddannelsesudvalget (23/3 83):

Udtræder: Holger K. Nielsen (SF)

Nyt medl: Alice Faber (SF)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 23. marts 1983, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 15.58
